

Program

Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej w Bychawie

Spis treści:

I. Wstęp.....	3
II. Podstawa prawna.....	4
III. Założenia programu.....	5
IV. Sylwetka absolwenta.....	6
V. Cele programu.....	7
VI. Treści programu.....	8
VII. Postanowienia końcowe.....	19

I. Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Bychawie dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego, obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, a także profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Działania wychowawcze wspierają dzieci i młodzież w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Są one wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki zachowań problemowych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły oraz Szkolny Zestaw Programów Nauczania tworzą spójną całość i są zgodne z podstawą programową.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

1. Społeczność szkolną jako formę wspólnoty wychowawczej stanowią uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły, którzy współpracują w atmosferze wzajemnego szacunku w podejmowaniu wyznaczonych zadań.
2. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej – pracownicy szkoły, uczniowie oraz rodzice znają program wychowawczo-profilaktyczny i są jego współtwórcami.
3. Wszyscy pracownicy szkoły biorą udział w realizacji programu, wspomagając się wzajemnie w tym zakresie.
4. Cała społeczność szkolna przyjmuje współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.
5. Działania wychowawcze szkoły są wsparciem dla rodziców w ich działaniach wychowawczych.
6. Rodzice uczniów współuczestniczą w realizacji celów wychowawczych szkoły.

II. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r. poz. 356).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (DZ.U. poz. 1591).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
6. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
7. Statut Szkoły Podstawowej w Bychawie.

III. Założenia programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny powstał w oparciu o aktualne przepisy prawa oraz potrzeby i oczekiwania rodziców, uczniów i nauczycieli. Napisanie programu było poprzedzone analizą sytuacji wychowawczej szkoły, sukcesów, porażek, podejmowanych działań i obserwowanych problemów.

Program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym w oparciu o:

- ✓ ankietę diagnozującą klimat społeczny szkoły i podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia przeprowadzoną wśród: uczniów, nauczycieli i rodziców,
- ✓ ankietę diagnozującą występowanie zachowań problemowych w szkole przeprowadzoną wśród: uczniów, nauczycieli i rodziców,
- ✓ systematyczną obserwację funkcjonowania uczniów,
- ✓ analizę dokumentacji szkolnej,
- ✓ analizę sytuacji wychowawczych w poszczególnych oddziałach,
- ✓ analizę wniosków wypracowanych przez klasowe zespoły nauczycieli,
- ✓ informacje uzyskane w ramach współpracy z osobami i instytucjami wspierającymi szkołę,
- ✓ zdobyte doświadczenia, ocenę skuteczności dotychczas podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych.

Uzyskane informacje pozwoliły na wyłonienie czynników ryzyka i czynników chroniących.

Czynniki ryzyka:

- ✓ duża liczba uczniów z dysfunkcjami, co może skutkować niepowodzeniami szkolnymi,
- ✓ duża liczba uczniów wychowujących się w rodzinach niepełnych,
- ✓ brak umiejętności wychowawczych niektórych rodziców oraz ich bezsilność wobec niepożądanych zachowań dzieci,
- ✓ problem odrzucenia w grupie rówieśniczej oraz izolacja.

Obserwowane problemy i zagrożenia:

- ✓ agresja słowna i fizyczna wśród uczniów,
- ✓ uzależnienia medialne,
- ✓ uzależnienia od nikotyny,
- ✓ cyberprzemoc.

Czynniki chroniące:

- ✓ przyjazny klimat w szkole, postrzegany pozytywnie przez większość badanych,
- ✓ poziom bezpieczeństwa w szkole,
- ✓ poczucie przynależności do grupy rówieśniczej,
- ✓ zainteresowanie nauką i dobre wyniki w nauce większości uczniów,
- ✓ działania promujące zdrowie w szkole,
- ✓ dobrze wykwalifikowana kadra wspierająca i zapewniająca bezpieczeństwo uczniom,
- ✓ współpraca rodziców ze szkołą.

Planowane działania wychowawcze i profilaktyczne mają na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych i wzmacnianie czynników chroniących.

Działalność profilaktyczna polegać będzie na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki:

- *uniwersalnej* – działania adresowane do całej społeczności;
- *selektywnej* – działania ukierunkowane na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka (działania uprzedzające);
- *wskazującej* – działania ukierunkowane na jednostki demonstrujące pierwsze symptomy problemów.

IV. Sylwetka absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej w Bychawie, dzięki podjętym działaniom dydaktycznym, wychowawczym i opiekuńczym prowadzonym przy udziale nauczycieli, wychowawców, rodziców i organizacji współpracujących ze szkołą:

- ❖ Jest wyposażony w podstawową wiedzę o człowieku, życiu i świecie.
- ❖ Systematycznie poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności występujących w świecie. Z pewnym dystansem podchodzi do uzyskanych informacji; wie, że można je weryfikować w oparciu o alternatywne źródła informacji.
- ❖ Ma określone zainteresowania, które pomagają mu dokonać wyboru właściwej szkoły średniej i dalszej drogi kształcenia.
- ❖ Zna i szanuje tradycje rodzinne, szkolne, regionalne, narodowe, europejskie.
- ❖ Jest otwarty na świat - porozumiewa się w co najmniej jednym języku obcym.
- ❖ Dobrze współpracuje w grupie.
- ❖ Jest tolerancyjny, ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z odmienności kulturowej, religijnej, etnicznej.
- ❖ Dbą o własne zdrowie i bezpieczeństwo, także bezpieczeństwo innych.
- ❖ Dbą o zdrowy styl życia i aktywnie spędza czas wolny.
- ❖ Jest rzetelny i punktualny. Dotrzymuje obietnic i zobowiązań oraz terminów.
- ❖ Posiada określony system wartości.
- ❖ Jest odpowiedzialny. Potrafi przyznać się do błędu i gotów jest ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie oraz swoje decyzje.
- ❖ Ceni prawdę, uczciwość i wytrwałość w dążeniu do celu.
- ❖ Szanuje pracę, a powierzone obowiązki wykonuje sumiennie, potrafiąc jednocześnie konstruktywnie ocenić efekty własnych wysiłków.
- ❖ Jest wrażliwy na piękno przyrody, dlatego działa na rzecz ochrony środowiska, doceniając jednocześnie znaczenie nauki dla rozwoju cywilizacji.
- ❖ Jest kreatywny, potrafi odnaleźć się w otaczającym świecie, prezentować swoje poglądy, samodzielnie podejmować decyzje.
- ❖ Jest dobrym i wartościowym człowiekiem.

V. Cele programu

Cel główny:

Celem głównym programu jest wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- *fizycznej* – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- *psychicznej* – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej;
- *społecznej* – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- *aksjologicznej* – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
- Rozwijanie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w relacjach międzyludzkich.
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
- Rozwijanie poczucia własnej wartości i tolerancji wobec inności.
- Kształtowanie postaw wrażliwości na drugiego człowieka.
- Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
- Wskazanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą oraz w świecie wirtualnym.
- Podnoszenie umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- Rozwijanie kluczowych kompetencji przedsiębiorczości i inicjatywy.
- Rozwijanie kompetencji czytelniczych.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, dokonywania wyborów.
- Uczenie szacunku dla wspólnego dobra, jako podstawy życia społecznego.
- Przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych i proekologicznych.
- Dostarczanie informacji na temat środków uzależniających oraz zagrożeń z nimi związanych.
- Pokazanie perspektyw zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistej, bez zażywania środków uzależniających.
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
- Informowanie o konsekwencjach zachowań destrukcyjnych.

VI. Treści programu

Obszar: Bezpieczeństwo, profilaktyka zachowań ryzykownych

Zadania	Sposoby realizacji
Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza nią	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapoznanie z obowiązującymi w szkole regulaminami na zajęciach z wychowawcą oraz poszczególnych przedmiotach, ➤ nadzór nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych, przyprawiania i odprowadzania uczniów dojeżdżających, ➤ zapoznanie z zasadami bezpiecznych zabaw na przerwach śródlekcyjnych, w czasie wolnym oraz podczas ferii i wakacji, ➤ poznawanie zasad ruchu drogowego, egzaminy na kartę rowerową, ➤ zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy i postępowania w razie wypadku, ➤ kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych, ➤ organizowanie próbnych ewakuacji, ➤ wprowadzanie zasady ograniczonego zaufania do osób obcych, ➤ stosowanie się do obowiązujących w szkole procedur reagowania w sytuacjach problemowych.
Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opis realizacji w obszarze „Edukacja zdrowotna” w zadaniu: Zapobieganie uzależnieniom.
Upowszechnianie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogadanki dla uczniów i rodziców, zamieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły, gazetki tematyczne, ➤ współpraca z instytucjami pomocowymi m.in. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej, policja, Sąd Rejonowy Lublin-Wschód, kuratorzy, ➤ udostępnianie materiałów edukacyjnych, ulotek, broszur, poradników uczniom, rodzicom, nauczycielom.

<p>Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji seksualnej i ryzykownym zachowaniom seksualnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadamianie uczniom zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej, ➤ edukowanie uczniów na temat ryzykownych zachowań seksualnych, zagrożeń z nimi związanych na zajęciach WDŻ, podczas rozmów indywidualnych, ➤ kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości, norm moralnych i etycznych.
<p>Promowanie bezpieczeństwa w sieci, uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z technologii informacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców oraz nauczycieli w zakresie dostrzegania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu, ➤ rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci, ➤ utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy, ➤ organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu.
<p>Eliminowanie zachowań agresywnych i przemocy w szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wprowadzanie zasad kontaktów w klasie, szkole określających jasno zachowania pożądane, ➤ analiza funkcjonowania uczniów w celu szybkiego i wczesnego wykrycia przejawów agresji i przemocy: obserwacja, socjometria, rozmowy indywidualne. ➤ reagowanie na wszelkie przejawy agresji i przemocy (rozwiązywanie problemów na bieżąco, wpisy w zeszytach obserwacji), ➤ rozwijanie umiejętności psychospołecznych uczniów, takich jak: trening rozpoznawania emocji złości u innych i u siebie, ➤ radzenie sobie ze stresem, złością, bezpieczne i efektywne sposoby rozładowania napięcia, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań, ➤ promowanie alternatywnych wobec agresji sposobów zachowania w sytuacjach trudnych, uświadamianie konieczności zgłaszania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu do odpowiednich osób w szkole, ➤ uświadamianie znaczenia pojęć związanych z agresją i przemocą, ➤ otaczanie indywidualną pomocą i opieką pedagogiczno-psychologiczną zarówno ofiar jak i sprawców agresji i przemocy - spotkania, rozmowy, terapia specjalistyczna, ➤ rozpoznawanie przyczyn zachowań agresywnych.
<p>Przeciwdziałanie wagarom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ systematyczna kontrola frekwencji i konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności, ➤ podejmowanie starań w celu ustalenia przyczyn wagarowania, ➤ uświadamianie uczniom skutków wagarowania, ➤ zwiększanie motywacji do systematycznego uczęszczania do szkoły, ➤ ścisła współpraca z rodzicami.

Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stwarzanie warunków odniesienia sukcesu wszystkim uczniom niezależnie od ich możliwości, rozwijanie zainteresowań, ➤ wyrównywanie deficytów rozwojowych uczniów, poprzez indywidualne podejście, dostosowanie wymagań edukacyjnych, włączanie do zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych, ➤ organizowanie pomocy koleżeńskiej.
Przeciwdziałanie kontaktom z grupami destrukcyjnymi, sektami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ diagnoza środowiska i zagrożeń związanych z funkcjonowaniem grup destrukcyjnych - rozmowy, obserwacja, ➤ dostarczanie uczniom informacji o społecznej szkodliwości działania sekt i nowych ruchów religijnych. Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami psychomanipulacji.
Współpraca ze środowiskiem rodzinnym, rozpoznawanie środowiska rodzinnego	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadamianie rodzicom znaczenia zaspokojenia potrzeb psychicznych dzieci w procesie wychowania, ➤ podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców, ➤ diagnoza środowiska rodzinnego, reagowanie na stwierdzone problemy, nieprawidłowości, podejmowanie interwencji, ➤ organizowanie pomocy materialnej rodzinom potrzebującym (współpraca z OPS), ➤ wspieranie uczniów i ich rodzin dotkniętych przemocą domową, zapoznanie z procedurą Niebieskiej Karty.
Organizowanie i wskazywanie uczniom alternatywnych form spędzania wolnego czasu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie dyskotek, zabaw szkolnych, ➤ organizowanie wycieczek, wyjazdów, turniejów, ➤ organizowanie zajęć sportowych rozwijających zainteresowania, ➤ zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach oferowanych przez BCK, koloniach i zimowiskach, ➤ propagowanie działania pozytywnych grup i organizacji: drużyna harcerska, schola.

Obszar: Relacje - kształtowanie postaw społecznych

Zadania	Sposoby realizacji
Rozwijanie więzi z grupą społeczną: klasą i szkołą	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmocnianie więzi ze środowiskiem szkolnym klasowym, ➤ prowadzenie działań integrujących: imprezy szkolne, klasowe, wycieczki, ➤ przekazywanie zasad współżycia z innymi (w zespole klasowym i społeczności szkolnej), ➤ integrowanie środowiska rodzinnego i szkolnego, kultywowanie tradycji rodzinnych, ➤ kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane decyzje i zachowania.
Rozwijanie podstawowych umiejętności interpersonalnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych: nawiązywania kontaktu z innymi: umiejętności uważnego słuchania, wypowiadania się, przemawiania, autoprezentacji, zadawania pytań, ➤ uczenie rozpoznawania przekazu niewerbalnego i werbalnego, ➤ wyrabianie umiejętności prowadzenia dyskusji i sposobów prezentowania swojego stanowiska wobec spornych kwestii, ➤ uczenie skutecznych sposobów porozumiewania się z innymi w różnych sytuacjach społecznych: proszenia o pomoc, dziękowania, przepraszania.
Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazywanie sposobów rozwiązywania konfliktów na różnych płaszczyznach i w różnych sytuacjach: negocjacje, mediacje, arbitraż, głosowanie, losowanie, kompromis, unikanie i wyboru najskuteczniejszego, ➤ pomoc uczniom w rozwiązywaniu ich problemów, konfliktów, ➤ zachęcanie uczniów do zgłaszania sytuacji konfliktowych, proszenia o pomoc w przypadku niemożności samodzielnego rozwiązania problemu, ➤ wybranie mediatorów rówieśniczych i przygotowanie ich do rozwiązywania konfliktów.
Kształtowanie umiejętności pracy w grupie oraz współpracy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej, ➤ wdrażanie do pracy w zespole (m.in. praca w grupach, udział w projektach edukacyjnych), ➤ wyrabianie nawyków efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie (liczenie się z potrzebami innych, gotowość wzajemnej pomocy, tolerancja, podporządkowanie się interesom zbiorowym, zdolność do obiektywnej oceny pracy swojej i innych, dbanie o pozytywną atmosferę pracy).

<p>Przygotowanie do wyboru przyszłego zawodu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych profesji, ➤ zachęcanie do śledzenia sytuacji na rynku pracy, ➤ organizowanie wyjść do zakładów pracy, ➤ zachęcanie do realnej oceny własnych predyspozycji w aspekcie wyboru dalszego kierunku kształcenia, ➤ pomoc pedagoga i doradcy zawodowego w wyborze szkoły średniej, współpraca z rodzicami w aspekcie wyboru ścieżki edukacyjnej (informowanie rodziców o zainteresowaniach i predyspozycjach, mocnych i słabych stronach ucznia w kontekście wyboru szkoły), ➤ udział uczniów w dniach otwartych organizowanych przez szkoły średnie, ➤ udostępnienie uczniom i rodzicom pełnej informacji na temat sieci szkół ponadpodstawowych.
<p>Kształtowanie postawy samorządności uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozbudzanie pozytywnej, społecznej aktywności uczniów, ➤ rozwój zainteresowań działalnością społeczną, ➤ wdrażanie do samodzielności i podejmowania działań we własnych sprawach, rozwój inicjatyw uczniowskich, ➤ stworzenie możliwości doświadczania mechanizmów demokracji w codziennym funkcjonowaniu, ➤ rozwijanie umiejętności racjonalnego organizowania i kulturalnego spędzania wolnego czasu.

Obszar: Kultura, wartości, normy i wzory zachowań

Zadania	Sposoby realizacji
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie i uczestniczenie w obchodach świąt i uroczystości państwowych, ➤ przygotowywanie gazetek tematycznych, ➤ przeprowadzanie pogadanek, projekcja filmów o tematyce patriotycznej i historycznej, spotkania ze świadkami wydarzeń historycznych, ➤ omawianie zasad funkcjonowania organów i urzędów państwowych oraz samorządowych, zapoznanie z Konstytucją, prawami i obowiązkami obywatelskimi, ➤ okazywanie szacunku i odpowiedniej postawy wobec symboli narodowych, ➤ opieka nad miejscami pamięci narodowej, ➤ rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego, ➤ kulturalne zachowanie się w miejscach pamięci narodowej, kościele, cmentarzu itp.
<p>Rozwijanie zainteresowań własnym regionem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, ➤ umacnianie więzi ze społecznością lokalną poprzez uczestnictwo w obchodach świąt narodowych, organizowanych imprez środowiskowych, ➤ poznawanie i kultywowanie tradycji regionalnych np. wyjścia do izby regionalnej, spotkania z ludźmi związanymi z regionem.
<p>Uczenie tolerancji wobec szeroko pojętej odmienności religijnej, etnicznej, narodowej, fizycznej i psychicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego, ➤ respektowanie praw i obowiązków, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji, ➤ poznawanie kultury innych narodów, ➤ podejmowanie działań w celu integracji uczniów z osobami, niepełnosprawnymi, zwłaszcza niepełnosprawnymi uczniami szkoły, ➤ współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Bychawie, ➤ udział w obchodach dnia zdrowia psychicznego.
<p>Podnoszenie kultury osobistej uczniów. Walka z wulgaryzmami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uwrażliwienie na piękno wypowiedzi, ➤ doskonalenie umiejętności kulturalnego komunikowania się, ➤ wskazywanie kulturalnego sposobu wyrażania się z zastosowaniem zwrotów grzecznościowych, ➤ rozwijanie umiejętności kulturalnego komunikowania się za pośrednictwem telefonów, Internetu, ➤ kształtowanie postaw szacunku dzieci i młodzieży wobec starszego pokolenia, ➤ wpajanie zasad „savoir-vivre”.

<p>Wspieranie dzieci w rozwoju własnej osobowości, wzmocnienie poczucia własnej wartości ucznia wzbudzanie postaw empatii i altruizmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie prawidłowej samooceny, wdrażanie do samooceny i akceptacji swoich słabych i mocnych stron, ➤ wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania swoich emocji, słabych i mocnych stron, ➤ dostrzeganie i wzmocnianie nawet najmniejszych osiągnięć i sukcesów, ➤ zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa, atmosfery zaufania, umożliwienie wyrażania swoich opinii, ➤ wspomaganie w stawianiu realistycznych celów i planowaniu. ➤ rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym, chorym i potrzebującym, ➤ akcje charytatywne, ➤ dyskoteki charytatywne, ➤ samopomoc koleżeńska, ➤ wolontariat, ➤ rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.
<p>Kształtowanie postaw ekologicznych, uwrażliwianie na otaczającą nas przyrodę i świat zwierząt</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozbudzenie potrzeby kontaktu z przyrodą, ➤ wyrabianie szacunku dla przyrody i jej piękna, ➤ uczestnictwo w działaniach mających na celu ochronę i zapobieganie dewastacji środowiska, ➤ uwrażliwianie na los zwierząt, ➤ udział w akcji „Sprzątanie świata”, ➤ kształtowanie postawy odpowiedzialnego korzystania z dóbr przyrody, ➤ wyrabianie nawyków dotyczących prawidłowej segregacji odpadów.
<p>Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań , rozbudzanie właściwego stosunku do nauki szkolnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wspieranie motywacji do uczenia się, ➤ umożliwianie każdemu uczniowi odniesienie sukcesu, odczucie, satysfakcji z własnej pracy, ➤ wspieranie ucznia utalentowanego, ➤ rozwijanie twórczości, aktywizowanie rodziców i środowiska, ➤ przeprowadzenie diagnozy stylów uczenia się, dobranie odpowiednich metod pracy, ➤ indywidualizacja pracy z uczniem, koncentracja na indywidualnym podejściu; otaczanie uczniów odpowiednimi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej (uczeń zdolny-uczeń słaby), ➤ rozwijanie umiejętności uczenia się, prezentowanie technik efektywnego uczenia się i zapamiętywania.
<p>Upowszechnianie czytelnictwa wśród uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachęcanie do czytania książek poprzez: konkursy, spotkania z bibliotekarzami, zajęcia czytelnicze, wystawy, gazetki, ➤ uświadamianie roli rodziny w kształtowaniu stosunku dzieci do książki i ich czytelniczych preferencji, ➤ uświadamianie uczniom korzyści płynących z czytania książek, ➤ promowanie nowości książkowych, diagnoza potrzeb i zainteresowań dzieci w zakresie doboru literatury dziecięcej i młodzieżowej, ➤ rozwijanie kompetencji czytelniczych, ➤ udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa.

Zadania	Sposoby realizacji
Promowanie zasad zdrowego żywienia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wpajanie zasad racjonalnego odżywiania, ➤ dostarczanie wiedzy na temat składników pokarmowych i zbilansowanej diety, ➤ propagowanie wiedzy na temat skutków nieprawidłowego odżywiania się (otyłość, bulimia, anoreksja), ➤ wyrabianie nawyków konsumenckich (czytanie etykiet na produktach), ➤ udział w ogólnopolskich programach promujących zdrowe odżywianie (mleko, owoce i warzywa), ➤ przygotowywanie gazetek tematycznych.
Wyrabianie właściwych nawyków higienicznych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała, ➤ dbanie o schludny wygląd zewnętrzny, ➤ dbanie o czystość miejsca pracy, ➤ właściwy dobór stroju do warunków atmosferycznych, ➤ wyrabianie nawyków zapobiegających przenoszeniu chorób, ➤ fluoryzacja.
Promowanie aktywnego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie sprawności fizycznej i odporności, ➤ uświadamianie roli i znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia, ➤ wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu, ➤ podnoszenie sprawności fizycznej i kształtowanie nawyku dbania o prawidłową postawę ciała, ➤ upowszechnianie różnych form aktywności fizycznej, ➤ kształtowanie umiejętności organizacji pracy i wypoczynku oraz wyrabianie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego, ➤ udział w akcjach, programach, turniejach i zawodach sportowych.
Zapobieganie uzależnieniom	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostarczanie informacji na temat przyczyn i skutków zażywania substancji psychoaktywnych: nikotyny, e-papierosów, dopalaczy, napojów energetyzujących, leków, alkoholu, narkotyków, ➤ kształtowanie postawy asertywności, ➤ rozwijanie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklam, ➤ podejmowanie działań w celu ustalenia przyczyn sięgania po substancje uzależniające, ➤ objęcie pomocą uczniów, którzy mieli kontakt z substancjami uzależniającymi (rozmowy indywidualne, zajęcia ze specjalistą, współpraca z rodzicami, współpraca z instytucjami), ➤ reagowanie na pojawiające się nowe zagrożenia związane z używkami (informacje medialne).

Dbanie o zdrowie psychiczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogłębianie wiedzy uczniów na temat stresu, określenie jego istoty oraz przyczyn, ➤ wskazanie metod i technik radzenia sobie ze stresem, ➤ omawianie zjawiska samookaleczeń wśród uczniów, ➤ uświadomienie uczniom przyczyn i objawów depresji, nerwic i samookaleczeń, ➤ spotkania dla rodziców i nauczycieli ze specjalistami, ➤ kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w chwilach przeżywania trudnych sytuacji życiowych, ➤ udzielanie pomocy w stanach kryzysu psychicznego.
--------------------------------	---

Realizatorzy programu

Osoby odpowiedzialne za realizację:

- ✓ nauczyciele przedmiotów,
- ✓ wychowawcy klas,
- ✓ nauczyciele-bibliotekarze,
- ✓ wychowawcy świetlicy,
- ✓ pedagodzy szkolni,
- ✓ inni pracownicy szkoły.

Podmioty wspierające realizację:

- ✓ pielęgniarka szkolna,
- ✓ zapraszani specjaliści, prelegenci, artyści,
- ✓ instytucje współpracujące ze szkołą.

Formy realizacji:

- ✓ zajęcia dydaktyczne,
- ✓ zajęcia z wychowawcą,
- ✓ zajęcia sportowe,
- ✓ zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (rozwijające zainteresowania, dydaktyczno-wyrównawcze, specjalistyczne),
- ✓ lekcje biblioteczne,
- ✓ zajęcia świetlicowe,
- ✓ zajęcia z pedagogiem szkolnym,
- ✓ konkursy, zawody sportowe, turnieje,
- ✓ wycieczki tematyczne i krajoznawcze,
- ✓ imprezy szkolne i lokalne o charakterze kulturalnym, regionalnym, rozrywkowym, patriotycznym,
- ✓ akcje charytatywne,
- ✓ pogadanki, warsztaty, szkolenia, wykłady,
- ✓ gazetki, debaty, konkursy, happeningi, akcje plakatowe,
- ✓ udział w kampaniach społecznych,
- ✓ realizacja profesjonalnych programów: profilaktycznych, prozdrowotnych, ekologicznych i innych,
- ✓ współpraca z instytucjami.

Instytucje wspierające szkołę w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych:

- ✓ Bychawskie Centrum Kultury.
- ✓ Miejska Biblioteka Publiczna w Bychawie.
- ✓ Urząd Miejski w Bychawie.
- ✓ Bychawskie Towarzystwo Regionalne.
- ✓ Środowiskowy Dom Samopomocy.
- ✓ Parafia Rzymsko-Katolicka.

- ✓ Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
- ✓ Policja.
- ✓ Sąd Rejonowy Lublin-Wschód, Wydział Rodzinny i Nieletnich.
- ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bychawie.
- ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej w Bychawie.
- ✓ Przedszkola.
- ✓ Szkoły podstawowe i średnie.
- ✓ Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Lublinie.
- ✓ Gminne Centrum Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- ✓ Państwowa Straż Pożarna.
- ✓ Ośrodki doskonalenia nauczycieli.
- ✓ Redakcja Głosu Ziemi Bychawskiej.
- ✓ Ośrodek Kuratorski w Bychawie.

VII. Postanowienia końcowe

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Bychawie dopełniają w każdym roku szkolnym plany pracy dydaktyczno-wychowawczej poszczególnych oddziałów wraz z harmonogramem wycieczek i imprez klasowych, kalendarz szkolnych uroczystości, konkursów i zawodów sportowych.

Na podstawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły oraz diagnozy sytuacji wychowawczej i potrzeb uczniów, analizy występujących czynników ryzyka i czynników chroniących, wychowawca opracowuje plan wychowawczy dla oddziału. Plan ten jest przedstawiany rodzicom do zaopiniowania. Zadania wychowawcze realizują wszyscy nauczyciele ucący w danym oddziale, uwzględniając specyfikę swoich zajęć edukacyjnych, różnorodność form aktywności uczniów, ich potrzeby i oczekiwania.

Obecna wersja programu została opracowana na lata 2017-2022. Program podlega stałemu monitorowaniu i ewaluacji i nie jest dokumentem zamkniętym, ma w założeniach twórców, ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Może być poddawany modyfikacjom, mogą być wprowadzane dodatkowe zadania do realizacji oraz priorytety wychowawcze na dany rok szkolny. Narzędziami ewaluacji programu będą: ankiety, obserwacja, wywiady i analiza dokumentacji szkolnej.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Bychowie:

Zaopiniowano przez Radę Pedagogiczną w dniu .....

Przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu .....